

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL O. S. SKUNDO**

2020 m. birželio 22 d. Nr. S- 124 (7-101/2020)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narės, pavaduojančios Komisijos pirmininką Vilmos Vildžiūnaitės (pranešėja), narių Evaldo Raistensio, Rasos Stravinskaitės, Andriaus Veniaus, išnagrinėjo O.S. (toliau – Pareiškėja) 2020-04-28 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2020-04-10 sprendimo Gražinti (įskaityti) permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas Nr. 331-69148 (toliau – Sprendimas). Atsakovo atstovas dalyvavo 2020-05-19 Komisijos posėdyje nuotoliniu būdu. Pareiškėja posėdyje nedalyvavo.

Komisija n u s t a t ė :

Inspekcija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 87 ir 111 straipsniais, mokesčių įstatymais, Mokesčių mokėtojo permokos (skirtumo) ar nepagrįstai išieškotų sumų gražinimo (įskaitymo) taisyklėmis, patvirtintomis Inspekcijos viršininko 2004-12-07 įsakymu Nr. VA-186 (toliau – Taisyklės), ir išnagrinėjusi Pareiškėjos 2020-03-09 prašymą gražinti (įskaityti) mokesčio ir (arba) baudos už administracinį nusižengimą permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas Nr. (17.16-40) GES-139732, Sprendimu nusprendė negražinti Pareiškėjai 336 Eur privalomojo sveikatos draudimo (toliau – PSD) įmokų.

Pareiškėja nesutinka su Inspekcijos Sprendimu ir nurodo, kad 2015 m. savarankiškai sumokėjo 336 Eur PSD įmokų. Nurodo, kad sveikatos draudimas valstybės lėšomis jai priklausė nuo 2009-10-01, nuo 1986 m. gauna Baltarusijos Respublikos paskirtą pensiją. Pažymi, kad 1999-02-04 Lietuvos Respublikos ir Baltarusijos Respublikos sutarties Dėl socialinės apsaugos (toliau – Sutartis) 12 straipsnis numato, kad pagal abiejų šalių teisės aktus gaunantiems pensijas asmenims taikomi tos šalies, kurios teritorijoje jie nuolat gyvena, sveikatos draudimo teisės aktai. Šią Sutarties nuostatą sužinojo tik 2020 m. sausio mėn. ir 2020-02-05 kreipėsi į Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybą prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Valstybinę ligonių kasą prie sveikatos apsaugos ministerijos dėl PSD įmokų gražinimo. Pareiškėjos nuomone, jai turi būti gražinamos lėšos už 10 metų, todėl prašo panaikinti Inspekcijos Sprendimą ir pervesti 336 Eur PSD įmokų į jos sąskaitą banke.

Inspekcija Sprendimu nusprendė negražinti Pareiškėjai 336 Eur PSD įmokų dėl to, kad yra suėjęs MAĮ 87 straipsnio 13 dalyje nustatytas mokesčio permokos (skirtumo) gražinimo (įskaitymo) senaties terminas. Inspekcija Sprendime išdėstė MAĮ 87 straipsnio 13 dalies ir 86 straipsnio 1 dalies nuostatas, reglamentuojančias mokesčių permokos gražinimą ir pažymėjo, kad Pareiškėja 2015 m. sumokėjo 336 Eur PSD įmokų, prašymų gražinti (įskaityti) mokesčio permoką (skirtumą) dėl 336 Eur PSD įmokų gražinimo ar įskaitymo iki 2020-03-19 nebuvo pateikusi.

Inspekcija, vadovaudamasi Taisyklių (2019-01-30 įsakymo Nr. VA-9 redakcija), 17 punktu, Pareiškėjai per Mano VMI ir paštu išsiuntė 2020-03-20 pranešimą Nr. (17.17-40)RES-48432, kuriame nurodė 2020-03-26 pateikti dokumentus, patvirtinančius, kad

žinojo ir siekė iki 2019-12-31 susigrąžinti 2015 m. sumokėtas savarankiškai besidraudžiančio asmens PSD įmokas. Pareiškėja iki 2020-04-08 nepateikė dokumentų, patvirtinančių, kad žinojo ir siekė susigrąžinti 2015 m. sumokėtas PSD įmokas. Inspekcija, atsižvelgdama į tai, kad 336 Eur PSD įmokų sumokėta 2015 m., t. y. anksčiau nei einamaisiais ir per trejus praėjusius kalendorinius metus ir į tai, kad nepateikti dokumentai, patvirtinantys, kad Pareiškėja žinojo ir siekė susigrąžinti minėtas įmokas, vadovaudamasi MAĮ 87 straipsnio 13 dalimi, 336 Eur negrąžino dėl suėjusio senaties termino.

Komisija k o n s t a t u o j a :

Pareiškėjos skundas atmestinas, skundžiamas Inspekcijos Sprendimas tvirtintinas.

Mokestinis ginčas tarp šalių vyksta dėl Inspekcijos Sprendimo, kuriuo netenkinamas Pareiškėjos 2020-03-09 prašymas ir Pareiškėjai atsisakoma grąžinti už laikotarpį nuo 2015-01-15 iki 2015-12-15 sumokėtas 336 Eur PSD įmokas dėl to, kad yra suėjęs MAĮ 87 straipsnio 13 dalyje nustatytas mokesčio permokos (skirtumo) grąžinimo (įskaitymo) senaties terminas.

Pareiškėja, nesutikdama su Inspekcijos Sprendimu, nurodo, kad Sutarties 12 straipsnis numato, kad pagal abiejų šalių teisės aktus gaunantiems pensijas asmenims taikomi tos šalies, kurios teritorijoje jie nuolat gyvena, sveikatos draudimo teisės aktai. Pareiškėjos nuomone, jai turėtų būti grąžinamos už 10 metų sumokėtos PSD įmokos.

Iš bylos medžiagos matyti, kad Pareiškėjai Baltarusijos Respublikoje paskirta senatvės pensija. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos Panevėžio skyrius 2020-03-02 raštu Nr. (7.7)DV-S-6327, atsakydamas į Pareiškėjos 2020-02-05 prašymą, informavo Pareiškėją, kad Valstybinės liginių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos duomenimis, sveikatos draudimas valstybės lėšomis Pareiškėjai nustatytas laikotarpiu nuo 2009-10-01 iki 2020-12-31, todėl Pareiškėja už minėtą laikotarpį neturi prievolės savarankiškai mokėti PSD įmokų. Atsižvelgiant į tai, laikotarpiu nuo 2016-01-15 iki 2020-02-10 sumokėtos 1786,22 Eur PSD įmokos 2020-02-21 grąžintos į Pareiškėjos atsiskaitomą sąskaitą banke, o už laikotarpį nuo 2015-01-15 iki 2015-12-15 sumokėtos 336 Eur PSD įmokos negrąžintos dėl MAĮ 87 straipsnio 13 dalyje nustatyto mokesčio permokos (skirtumo) grąžinimo (įskaitymo) senaties termino.

Komisija pažymi, kad PSD įmokos yra vienas iš pagal MAĮ įstatymą administruojamų mokesčių (MAĮ 13 straipsnis), todėl PSD įmokų, kaip ir kitų mokesčių, permokų grąžinimui taikytinos MAĮ nuostatos.

MAĮ 87 straipsnio 13 dalyje (2019-07-16 įstatymo Nr. XIII-2352 redakcija) nustatyta, kad jei atitinkamame mokesčio įstatyme nenustatyta kitaip, mokesčio permoka gali būti grąžinta (įskaityta), jeigu ji susidarė ne anksčiau kaip per atitinkamą šio įstatymo 68 straipsnyje nurodytą mokesčių apskaičiavimo ar perskaičiavimo terminą, – skaičiuojama atgal nuo įskaitymo dienos, kai įskaitymas atliekamas mokesčių administratoriaus iniciatyva be atskiro mokesčių mokėtojo prašymo, o kai yra mokesčių mokėtojo prašymas, – skaičiuojama atgal nuo šio prašymo pateikimo dienos. Jei iki prašymo pateikimo mokesčių mokėtojas atlieka veiksmą, liudijantį tai, kad jis žino apie mokesčio permokos buvimą ir siekia ją susigrąžinti (įskaityti), minėtas terminas skaičiuojamas nuo to veiksmo atlikimo dienos. Šiuo atveju mokesčių mokėtojas prie prašymo grąžinti (įskaityti) mokesčio permoką privalo pateikti mokesčių administratoriui minėto veiksmo atlikimą pagrindžiančius įrodymus.

MAĮ 68 straipsnio 1 dalyje (2019-07-16 įstatymo Nr. XIII-2353 redakcija) nustatyta, kad jeigu kitaip nenustatyta šiame straipsnyje ar atitinkamo mokesčio įstatyme, mokesčių mokėtojas ar mokesčių administratorius mokesčių apskaičiuoti arba perskaičiuoti gali ne daugiau kaip už einamuosius ir trejus praėjusius kalendorinius metus, skaičiuojamus atgal nuo tų metų, kuriais pradedama mokesčių apskaičiuoti arba perskaičiuoti, sausio 1 dienos.

Taisyklių (2019-01-30 įsakymo Nr. VA-9 redakcija) 8 punkte (2020-02-10 įsakymas Nr. VA-12) nustatyta, kad neįskaityta mokesčių mokėtojo Inspekcijos mokesčių apskaitoje turima permoka (skirtumas) gali būti grąžinta (įskaityta) (visa ar jos dalis), jeigu ji susidarė nuo mokesčio apskaičiavimo ir (ar) perskaičiavimo ar per didelės bei klaidingai sumokėtos mokesčio sumos, kuriai

grąžinti (įskaityti) taikomi MAĮ 68 straipsnyje nurodyti mokesčio apskaičiavimo ir (ar) senaties terminai, skaičiuojant pagal MAĮ 87 straipsnio 13 dalyje nustatytą tvarką.

Apibendrinant išvardintas teisės normas matyti, kad jose apibrėžtas naikinamasis 3 metų terminas, kuriam pasibaigus išnyksta mokesčių mokėtojo teisė susigrąžinti mokesčio permoką, nustatytas momentas, nuo kada pradedamas skaičiuoti šis terminas bei nurodyta pareiga pateikti įrodymus, jei atlieka veiksmą, liudijantį tai, kad jis žino apie mokesčio permokos buvimą ir siekia ją susigrąžinti (įskaityti).

Iš bylos medžiagos matyti, kad Pareiškėja į Valstybinę ligonių kasą prie Sveikatos apsaugos ministerijos ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos Panevėžio skyrių dėl PSD įmokų grąžinimo kreipėsi 2020-02-05 (to neneigia ir pati Pareiškėja savo skunde), Inspekcijai prašymą grąžinti 336 Eur PSD įmokų permoką pateikė 2020-03-09.

Inspekcija Sprendime nurodė, kad Pareiškėjai per Mano VMI ir klasikiniu paštu buvo išsiųstas 2020-03-20 pranešimas Nr. (17.17-40)ES-48432, kuriame nurodyta iki 2020-03-26 pateikti dokumentus, patvirtinančius, kad žinojo ir siekė iki 2019-12-31 susigrąžinti 2015 m. savarankiškai sumokėtas PSD įmokas, tačiau iki 2020-04-08 (Išvados dėl mokesčio ir (arba) baudos už administracinę teisės pažeidimą permokos (skirtumo) grąžinimo (įskaitymo) Nr. 331-68914 priėmimo data), dokumentų, patvirtinančių veiksmą, liudijantį tai, kad Pareiškėja žinojo apie PSD įmokų permokos buvimą ir siekė ją susigrąžinti (įskaityti), nepateikė.

Komisija, vadovaudamasi anksčiau išdėstytomis MAĮ nuostatomis ir atsižvelgdama į tai, kad Pareiškėja Inspekcijai nepateikė dokumentų, patvirtinančių, kad Pareiškėja iki prašymo Inspekcijai grąžinti PSD įmokas pateikimo dienos žinojo apie PSD įmokų permokos buvimą ir siekė jas susigrąžinti, Komisijos posėdyje nedalyvavo ir jokių papildomų paaiškinimų ar dokumentų šiuo klausimu nepateikė, konstatuoja, kad Inspekcija pagrįstai negrąžino Pareiškėjai 336 Eur PSD įmokų, sumokėtų 2015 m. Atsižvelgiant į tai, Inspekcijos Sprendimas yra tvirtinamas.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 1 punktu, n u s p r e n d ž i a :

Patvirtinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2020-04-10 sprendimą Grąžinti (įskaityti) permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas Nr. 331-69148.

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, spręsdami mokestinių ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos narė,
pavadojanti Komisijos pirmininką

Vilma Vildžiūnaitė

Komisijos narys

Evaldas Raistenskis

Komisijos narė

Rasa Stravinskaitė

Komisijos narys

Andrius Venius